

NESTKASTEN KONINGSHOF IN 1995.

JAN WOUTERS

Op 11 maart hebben we de gebruikelijke voorjaars schoonmaak van de nestkasten gehouden, waarbij ook weer zo'n 13 nieuwe kastjes opgehangen zijn. Behalve die kleine kastjes hebben we ook nog een Bosuilenkast bijgehangen. Die hangen er nu drie, wie weet krijgen we dan meer dan één paar Bosuilen per jaar. Dat zal het komend jaar uit moeten wijzen. Want voor dit jaar kwam die kast uiteraard te laat: de Bosuilen zaten al op drie kleine jongen.

De gangbare controles van de nestkasten hebben we gehouden op de avonden van 9 en 30 mei en op 20 juni. Op die avonden werden alle kasten gecontroleerd. Bovendien werd door Pieter met zijn ervaring van de Buikheide nog een Sperwernest gevonden. Daarvan heb ik op 20 juni drie jonge Sperwertjes geringd. Dan weten we tenminste waar al die jonge Koolmezen blijven.

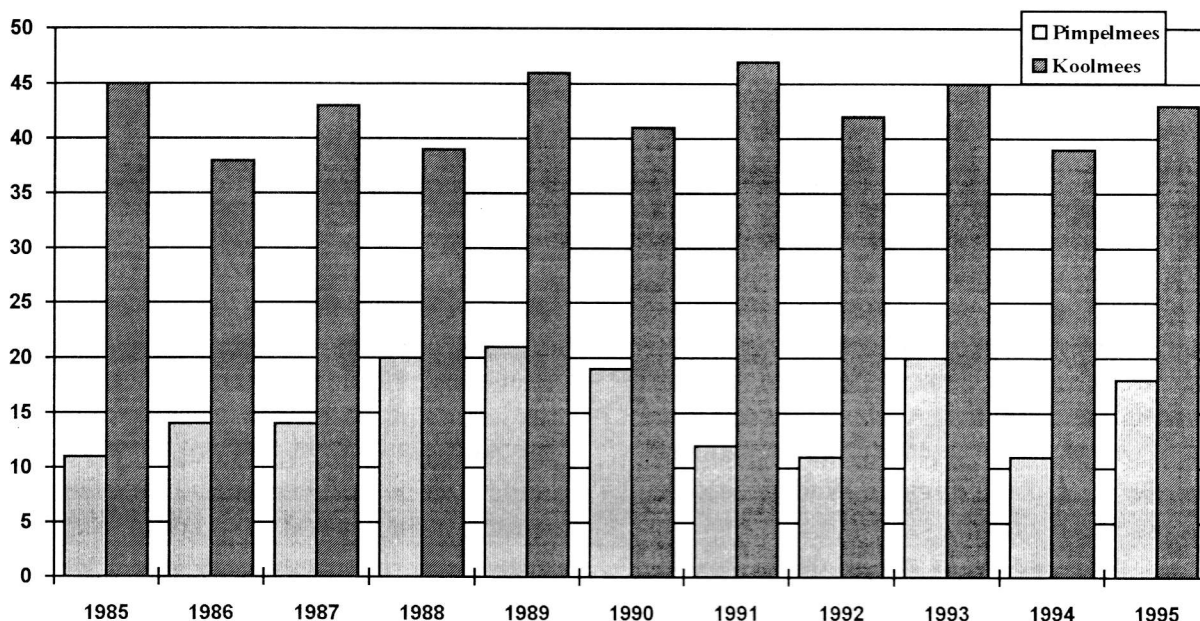
De resultaten van de controles zijn in Tabel 1 samengevat. Als tweede broedsels zijn beschouwd alle broedgevallen die bij de derde controle net begonnen waren of broedsels in een kast waarin eerder dit jaar al een nest van dezelfde soort is geweest.

Tabel 1 levert het beeld op wat de laatste jaren gewoon is. Veel Koolmezen, aardig wat Pimpelmezen en verder nog enkele andere soorten. Geen andere mezen dit jaar. Nog steeds één Bonte Vliegenvanger, hoewel er tijdens de eerste controle op 9 mei twee zingende mannetjes werden gehoord. Geen Gekraagde Roodstaart in de kastjes, ook die hoorden we op 9 mei wel zingen. Aardig wat Holenduiven en Kauwen sinds we vorig jaar wat meer kasten hebben opgehangen die geschikt zijn voor hen. Weer een Torenvalk en ook weer eens een Ringmus. Dat was de eerste sinds 1991 en de vierde sinds 1981.

Tabel 1: Resultaten van de nestkastencontroles op Koningshof te Veldhoven in 1995.

<i>Soort</i>	<i>Eerste broedsel</i>	<i>Tweede broedsel</i>	<i>Totaal</i>
Torenvalk	1	-	1
Holenduif	6	4	10
Bosuil	1	-	1
Bonte Vliegenvanger	1	-	1
Pimpelmees	18	1	19
Koolmees	43	3	46
Kauw	3	-	3
Ringmus	1	-	1
			+ ---
		Totaal aantal broedsels	82
		Wespennest	1
		Niet gebruikte kasten	23
			+ ---
			106
		Twee keer gebruikte kasten	9
			- ---
		Totaal aantal kasten	97

Figuur 1: Aantal eerste broedsels van Pimpel- en Koolmees vanaf 1985

In Figuur 1 is te zien dat het aantal broedsels van de Koolmees min of meer op de gebruikelijke hoogte lag. Het aantal Koolmezen vertoont een merkwaardig patroon, waarbij er afwisselend minder en meer zijn dan het jaar ervoor. Zodoende ligt het gemiddelde aantal in even jaren ruim 4 broedsels (zo'n 10%) lager dan in oneven jaren. Wie daarvoor een verklaring kan geven, mag het zeggen. De oneven jaren hadden hun maximum in 1991, de even jaren in 1992. Nu loopt het aantal weer iets terug.

Dit jaar was een goed beukenoten jaar. In zulke jaren is de overleving van Koolmezen in de winter groter dan in jaren met weinig beukenootjes. Dat zou voor volgend jaar moeten resulteren in meer Koolmezen en niet in minder.

Het aantal Pimpelmezen is pas de laatste vier jaren ook zo op en neer aan het gaan. Daarvoor kenden ze een piek in 1989. Dit jaar lag het aantal relatief hoog.

De Torenvalk was voor de tweede keer present. De eerste keer dat hij in onze kasten broedde was in 1993. Ook nu broedde hij weer in de Bosuilenkast waar

eerst een broedsel van de Bosuil vliegvlug was geworden. Bij het ringen van die jonge Bosuilen vonden we in de kast en in het bos resten van een geslagen torenvalkmannetje. Mogelijk dat hij de kast al op het oog had, maar was hij iets te vroeg. Het was in elk geval toch wel een verrassing toen we bij de eerste controle drie eieren van een Torenvalk in juist die kast aantroffen.

De zes eerste broedsels van Holenduiven is een recordaantal voor Koningshof. Nu we meer grote kasten voor deze soort hebben opgehangen, stijgt het aantal. Het lijkt erop dat ze de concurrentie met de Kauwen goed aankunnen.

Tenslotte wil ik iedereen die dit jaar meegeholpen heeft bedanken. Als je eens mee wilt, dat kan altijd. De controles en schoonmaak worden tijdig aangekondigd. Bij de komende voorjaars schoonmaak gaan we in het achterste stuk de kasten langs het pad hangen, dat is gemakkelijker en dan hangen ze ook wat minder aan de rand van het bos. Heb je nog hout over, laat het even weten, of liever nog: maak er kastjes van en breng ze mee. ☺